

Bilag til Motiverne til Lovforslaget, men jeg er bange for, at det ærede Medlem lagde noget Mere deri, nemlig den Mening, at, naar Rigsdagen ikke i Lovsform gjorde Indsigelse mod Forsfatningsudkastet, var den bunden, naar Regjeringen paa Vasis deraf sluttede Overenskomst med Islænderne. Det er kun imod en saadan Opfattelse, jeg vil nedlægge Indsigelse.

Rehmann: Maa jeg bede om Ordet for en Forklaring.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Rehmann: Det, jeg accentuerede var, at det første Forsfatningsudkast af 1851, troer jeg, i sine Motiver udtrykkelig forudsatte som givet, at det ikke vilde faae Lovskraft uden den danske Rigsdags Samtykke, og at man senere har opgivet dette og troet at kunne give en Forsfatningslov for Island uden anden Gjæmmel fra den danske Rigsdags Side, end at der ikke var gjort positive Skridt derimod, idet den kun var meddeelt os saaledes, at vi fik Kundskab om den.

Fischer: Den høitærede Justitsminister opfordrede os i sit første Foredrag idag til at hjælpe Regjeringen med at overvinde de Vanskeligheder, som Ordningen af de islandske Forhold kan have, og jeg indrømmer, at der er al Anledning til at ønske Islands Forhold ordnede, baade fordi det er ubehageligt, at en Landsdeel staaer i et spændt Forhold til Hovedlandet, og fordi Islands smukke Fortidsminder kunne indeholde en særegen Opfordring til os om, ved at gaae lempeligt frem i saa Henseende, at bidrage Vort til de omtalte Forholds Ordning. Men Spørgsmaalet bliver efter min Overbeviisning det, om man letter Sagens Ordning ved at vække Haanden til, at der gaaes videre frem paa den Vej, som Regjeringen hidtil har betraadt ligeoverfor Island. Jeg troer ikke, at det vil nytte. Jeg troer meget snarere, at det vil bidrage til at hindre en Overenskomst, dersom Rigsdagen nu stiller sig paa det samme Standpunkt, hvorpaa Regjeringen hidtil har stillet sig, dersom

den viser en Tilbøielighed til at komme imøde paa samme Maade, hvorpaa Rigsdagen hidtil har søgt at komme imøde. Jeg troer, at man saameget mere maa faae Indtrykket heraf, naar man efterseer, hvad det er, Islænderne fordrer, og naar man efterseer de Rettelser, som de have foretaget i det dem til Betænkning forelagte Forsfatningsudkast. Man vil derved vistnok komme til den Overbeviisning, at Rigsdagen ikke nu kan gjøre Regjeringen eller Staten nogen større Tjeneste end ved at udtale et bestemt og fast Ord og ved at stille Sagen paa det Standpunkt, som Rigsdagen troer bør indtages. Den ærede foregaaende Taler har allerede gjort opmærksom paa det overordentlige Misforhold, der er mellem Islands Betydning og Folkemængde og det foreliggende Forsfatningsudkasts Størrelse og Omfang. Vil man herhos ved et enkelt Ord betegne den Retning, hvorpaa Islænderne ere slaaede ind, saa veed jeg ikke at gjøre det paa en bedre Maade end ved at henvise til den første Rettelse, som Althinget har foretaget i det omtalte Forsfatningsudkast, nemlig den, hvorved der i 2den Linie af Udcastets § 1 er tilføjet de Ord: „med særlige Landsrettigheder.“ Island skal altsaa ikke blot være en uadskillelig Deel af den danske Stat, men det skal ogsaa være udrustet med særlige Landsrettigheder. Disse Rettigheder kaldes vel endnu ikke „bebrevede“, men Grindringen maa dog ved disse Udtryk nødvendigvis drages hen til et vist andet Sted, og man kan neppe være i Tvivl om, hvor Islænderne, naar de bruge disse Udtryk, have gaaet i Lære. Man har et yderligere Exempel paa den samme Retning, naar man betragter den Forandring, som Althinget har foretaget i Forsfatningsudkastets § 3. Man vil see, at Islænderne derefter begjære intet Mindre end Ret til selv at bestemme, om de overhovedet ville yde Bidrag til de fælles Anliggender, hvor stort dette Bidrag i saa Fald skal være, og hvorledes de da ville være repræsenterede i den danske Rigsdag. Dette er dog en saa urimelig Fordring, at det forkommer mig, at der, naar man seer den opstillet for Alvor — og det maa den jo være — kun er overmaade ringe Haab om, at man ved at